

Elektroninė prekyba: ar būsime globalūs?

Dr. Vladas Lašas

Kalėdinis šurmulyks parodė, kad elektroninei prekybai krizė nepadarė jokios įtakos – pardavimas stabiliai didėjo. Visuotinės prekybos internetu galimybės jau naudojasi ir lietuviškos įmonės, gaminančios unikalius produktus.

IGNO GRAMBOS NUOTR.

▲ **Dr. V. Lašas:** „Vis daugiau verslininkų keičia tradicinius veiklos modelius, kuria savo vardą ir prekės ženklą visuotinėje internetinėje erdvėje.“

Kaip jūs - atsiprašau, tai yra Kalėdų Senelis, šįmet pirkote kalėdines dovanas? Kaip ir kasmet važiuote per keletą prekybos centrų su ilgu dovanų sąrašu? Ar kaip vis daugiau žmonių visame pasaulyje vieną vakarą patogiai atsisėdę prie kompiuterio išrinkote dovanas iš Europos, o gal ir pasaulio parduotuvę? Ir nusiuntėte jas tiesiai į artimų žmonių namus Vilniuje, Klaipėdoje, Rygoje, Londone ar Brėmene? Elektroninė prekyba sparčiai populiarėja - tai rodo ir kasdien į Lietuvą atkeliaujančių siuntų srautas, didėjančis net ne procentais, o kartais. Pavyzdžiui, italų parduotuvės www.yoox.com pardavimo Baltijos šalyse rodikliai jau kelerius metus vis didėja du tris kartus.

“Amazon” aplenks “Wal-Mart”?

Nors per ekonominį nuosmukį pasaulyje tradicinė prekyba aiškiai mažėja, prekybai internetu tai negresia. Prognozuojama, kad 2009-ųjų Kalėdos prekybai internetu bus istorinės: el. prekybos lyderis amazon.com pagal tam tikrų prekių pardavimą gali aplenkti JAV klasikinės prekybos lyderį „Wal-Mart“.

Vos prieš penkerius metus galėjome ramiai jaustis mūsų mažoje lietuviškoje rinkoje, o dabar Lietuvos įmonių konkurentais tampa gausybė elektroninių parduotuvų visame pasaulyje, puikiai pasiekiamų internetu ir skubiųjų

siuntų tarnybų pastangomis. Tai didelis iššūkis verslui, bet dar didesnė galimybė mums patiems tapti visateisiais žaidėjais tūkstančius kartų didesnėse pasaulio rinkose.

Gera idėja - svarbu

Chrisas Andersonas knygoje „Ilgoji uodega“ puikiai aprašo, kaip mažos kompanijos pasinaudoja atsiveriančiomis globalios e. prekybos galimybėmis. Vienas tokių projektų - www.BEMZ.com. Kanadietė Lesley Pennington, prieš penkerius metus iš Stokholmo atvykusi į Lietuvą, ieškodama partnerių išdėstė tokį savo verslo planą: interneto parduotuvė „Susikurk naują užvalkalą IKEA sofai“.

Genialiai paprasta idėja kilo sprendžiant buitinę problemą. Lesley vaikams nudėvėjus sofos užvalkalus, IKEA parduotuvėje naujų tinkamų užvalkalų nebuvo. IKEA siūlė pirkti naują sofą. Mintis, kad pasaulyje yra daug mamų kaip ji, kurios norėtų nusipirkti naujų užvalkalų IKEA sofai apvilkti, pasirodė labai įžvalgi. Dabar BEMZ yra turbūt didžiausia e. parduotuvė Baltijos šalyse, siunčianti Lietuvoje pagamintus užvalkalus į daugelį pasaulio šalių.

Kompanijos būstinė įkurta Stokholme, individualizuota užvalkalų gamyba vyksta Lietuvoje. Pirkėjas gali susikurti individualų, specialiai pritaikytą jo turimai sofai užvalkalą. Tokio individualiai sukurto ir pagaminto užvalkalų kaina siekia 1000-1500 Lt, o šios „nišos“ užsakymų kas mėnesį būna iki 3 tūkst. Ir čia nėra tarpininkų ar platinotojų, su kuriais reikėtų dalytis pajamas.

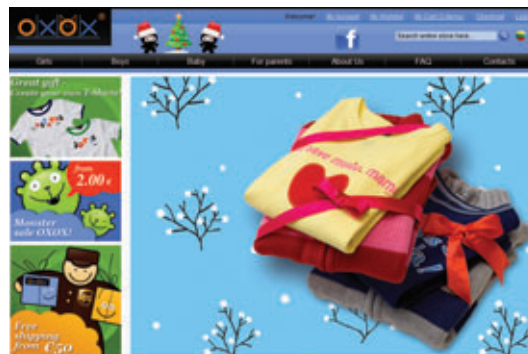
Dar svarbiau - naujas požiūris ir ryžtas veikti

Įmonėms, ketinančioms pradėti elektroninę prekybą, padeda prieš pusantų metų sukurta kompanija „Globaltus“ (www.Globaltus.com). Vienas sėkmingiausių jos projektų - www.LessLoss.com e. parduotuvė ypač kokybiškos („Hi-End“) garso aparatūros gerbėjams. Lietuvoje buvo sukurtas pats produktas ir jo prekės ženklas. Lietuvoje „LessLoss“ gaminamus unikalių charakteristikų laidus entuziastai dabar perka už 1-3 tūkst. Lt.

www.eOXOX.com produkcija - dar vienas įdomus Globaltus.com projektas. Maža lietuviška lengvosios pramonės įmonė Kaune nori pati tiesiogiai parduoti vaikiškus drabužėlius Skandinavijoje ir kituose regionuose gyvenantiems tėvams. Ji jau pradeda bendrauti su jais tiesiogiai, ugdo savo vardą ir kelia jo vertę.

www.LinenMe.com ir www.LinenKids.com yra nedidelės lietuviško kapitalo įmonės, sėkmingai ieškančios savo vietos sparčiai besiplėtojančiose globaliose sveikos gyvenimo, ekologiškų drabužių rinkose.

Šie pavyzdžiai rodo, kad vis daugiau aktyvių verslininkų ir kūrybingų žmonių keičia tradicinius veiklos modelius, drąsiai kuria savo vardą ir prekės ženklą visuotinėje internetinėje erdvėje. Tai puikus linkėjimas ir prognozė: nebėdėti priklausomiems nuo užsieniečių valdomų pardavimo kanalų, labiau pasitikėti savimi ir veikti globaliai. ■

Mažos Lietuvos įmonės eOXOX.com sukurti, pagaminti ir tiesiogiai visame pasaulyje internetu parduodami drabužėliai, skirti vaikams.